

La màquina de fer pròlegs

Quan vaig escriure Dídac, Berta i la màquina de lligar boira no hi havia tantes màquines com ara, però déu n'hi do. En els pobles encara es podien veure maneres de viure i de treballar dels temps que anaven quedant enre-re, en què la màquina més important era la força dels homes i dels animals. O de l'aigua dels rius que feia anar les màquines de les fàbriques que omplien les vores del Ter i del Llobregat i d'altres rius de la geografia del país. A pagès, per exemple, hi havia màquines com l'arada, la màquina de batre que arribava a les cases de pagès i als pobles després de segar..., i més estris, però encara no havien ocupat gairebé tot l'espai del carrer i de casa, com ara. Les màquines de fer diners, les màquines de fer ases i les màquines de perdre el temps, que són una caricatura —o, si voleu, una metàfora per fer-ho més savi— del comerç, la publicitat i la televisió

encara no havien arribat a estendre's com ara, a tots els llocs i a totes hores, amb un poder incalculable. L'aventura d'en Dídac i la Berta i la bona gent del poble era una manera d'avisar els lectors joves que, si no anaven amb compte i no posaven en funcionament el sentit crític que tots portem al cap —la màquina de lligar boira—, podíem quedar convertits nosaltres mateixos en una mena de màquina automàtica cada cop més freda i sense cor. Penso que avui dia, passat el temps, la crítica que hem de fer a l'excés de màquines en la societat és més important que mai. Les màquines han d'estar al nostre servei, no nosaltres al servei de les màquines. Les màquines ens ajuden molt, fan molt servei, però compte!, que no ens deixin sense músculs perquè ens estalvien el més petit esforç —si volem, no hem ni de pujar les escales del metro—, que no ens deixin sense cervell —la publicitat a la tele i als diaris ens diu el que hem de fer, el que hem de comprar i fins i tot el que hem de pensar—, que no ens deixin sense personalitat —a Internet podem entrar en un xat i fer amics sense dir qui som ni què volem, convertits en fantasmes anònims, amb un nick o nom fals— ...i per això hem de tornar a ser nosaltres fent gimnàstica o esport, comprant el que ens agrada i no el que ens diu la propaganda, presentant-nos a cara descoberta sense amagar res...

Però el més important és que la història d'aquests personatges es llegeixi amb gust, que les seves peripècies agradin: això és el que més interessa. Perquè el fet de llegir ja és un acte tan personal, tan privat, que ens fa tan persones, que

la lectura sola ja ens vacuna contra els perills de l'excés de facilitats i comoditats que ens donen les màquines. Llegir ens fa més persones en tots els aspectes. Ens imaginem un món en el qual les persones no parlessin, ni amb paraules ni amb signes? El primer esglaó que ens eleva per damunt dels animals és el llenguatge. De manera que potser la millor manera de guanyar la batalla contra la invasió de les màquines que ens inunda i ens tempta cada dia, és la lectura. Els llibres són l'aliment d'aquesta màquina de lligar boira que és la intel·ligència, la imaginació, la memòria... O sigui que endavant amb l'aventura i no afluixem! Molta sort i bones lectures!

EMILI TEIXIDOR
Febrer del 2009